

The Accountant's Masterclass

งบการเงินรวม ณ วันซื้อหุ้น

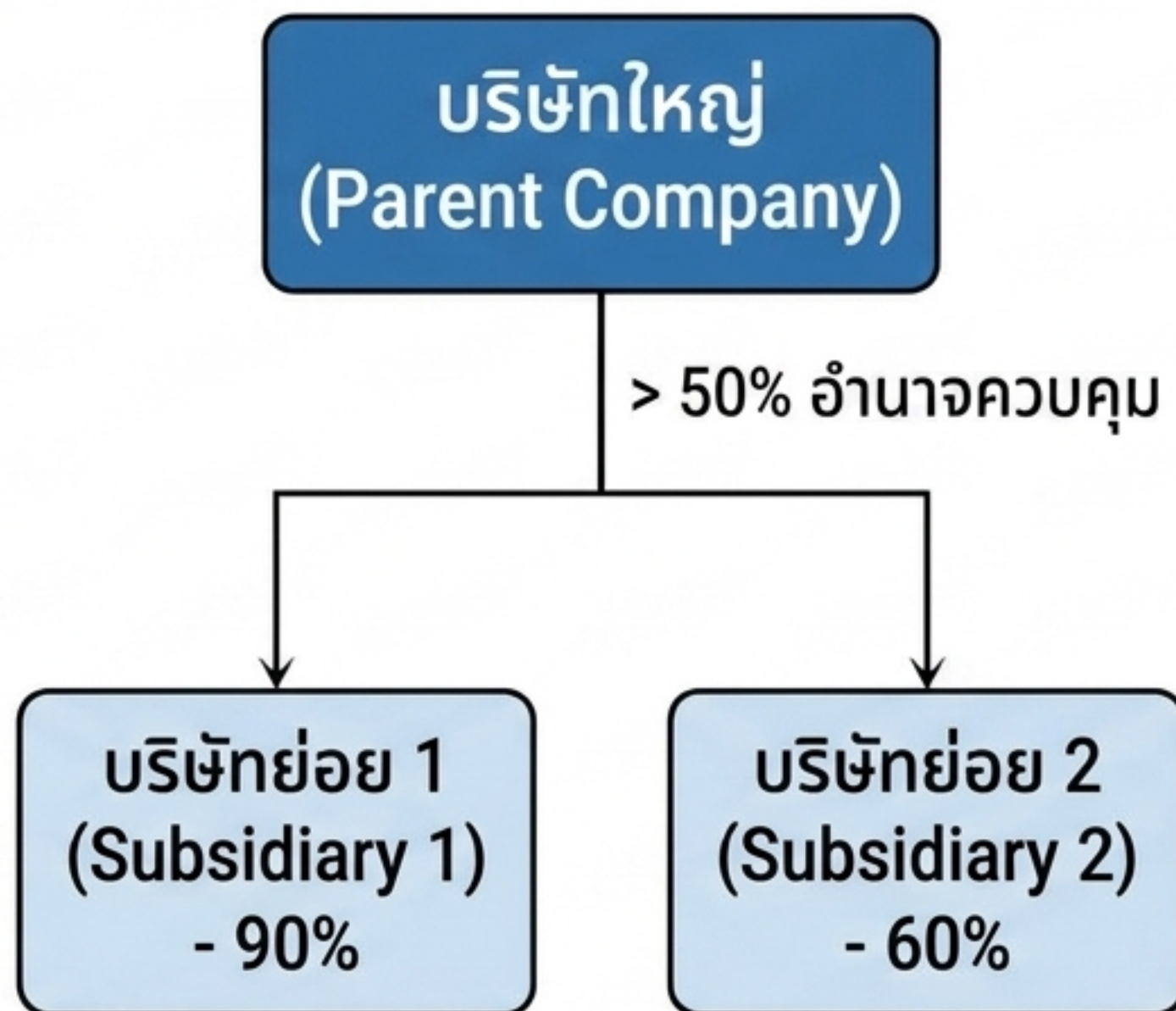
ถอดรหัสการจัดทำงบการเงินรวมแบบ
Step-by-Step สไตล์มืออาชีพ

ใครคือผู้เล่นหลัก?

การรวมธุรกิจ (Business Combinations) เกิดขึ้นเมื่อบริษัทใหญ่ลงทุนซื้อหุ้นที่มีสิทธิออกเสียงเกิน 50% ทำให้ต้องจัดทำงบการเงินรวมเพื่อสะท้อนภาพรวมและ "ขจัดรายการระหว่างกัน" ภายในกลุ่มกิจการ

4 ตัวแปรสำคัญที่ต้องรู้ก่อนคำนวณ

ต้นทุนการซื้อหุ้น (Cost)

จำนวนเงินสดและราคายุติธรรมที่ผู้ซื้อมอบให้

สินทรัพย์สุทธิ (Net Assets)

สินทรัพย์รวม หักด้วย หนี้สินรวม

ค่าความนิยม (Goodwill)

ส่วนต่างเมื่อต้นทุนการซื้อ "สูงกว่า"
ราคายุติธรรมของสินทรัพย์สุทธิ

ผลต่างจากการตีราคา (Revaluation)

ราคายุติธรรม (Fair Value) หักด้วย
ราคาตามบัญชี (Book Value)

สมการหลักของการรวมธุรกิจ

อ้างอิงจากตัวอย่าง บริษัท จักรวุฒิจำกัด ซื้อหุ้น 90%

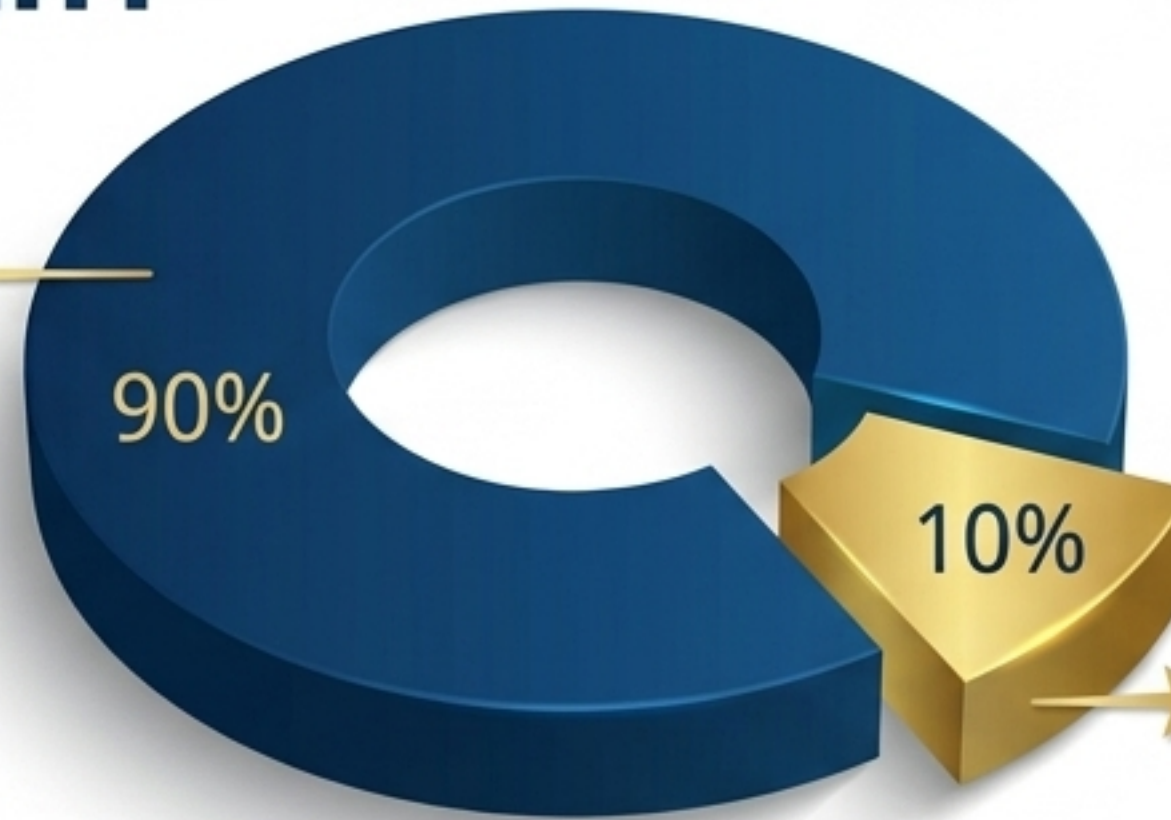
$$\begin{array}{ccc} \text{ต้นทุนการซื้อหุ้น} & - & \text{ราคายุติธรรมตามสัดส่วน} \\ 1,500,000 & & 1,260,000 \\ \hline & = & \text{ค่าความนิยม} \\ & & 240,000 \end{array}$$

$$\begin{array}{ccc} \text{ราคายุติธรรม (Fair Value)} & - & \text{ราคาตามบัญชี (Book Value)} \\ & & \\ \hline & = & \text{ผลต่างจากการตีราคา (Revaluation)} \end{array}$$

แบ่งเค้กผลต่างจากการตีราคา

สัดส่วนของ
บริษัทใหญ่

ส่วนของผู้ที่ไม่มี
อำนาจควบคุม (NCI)

ผลต่างจากการตีราคาเพิ่มขึ้น/ลดลงสุทธิ = 220,000 บาท

90% ของบริษัทใหญ่
= 198,000 บาท

10% ของ NCI
= 22,000 บาท

22,000

Step 1: บันทึกรายการ ณ วันซื้อ

การบันทึกต้นทุนและค่าใช้จ่ายในสมุดรายวันทั่วไป

บันทึกการลงทุน

เดบิต (Dr.):
เงินลงทุนในบริษัทย่อย 1,500,000

เครดิต (Cr.):
เงินสด 1,000,000
หุ้นสามัญ 100,000
ส่วนเกินมูลค่าหุ้น 400,000

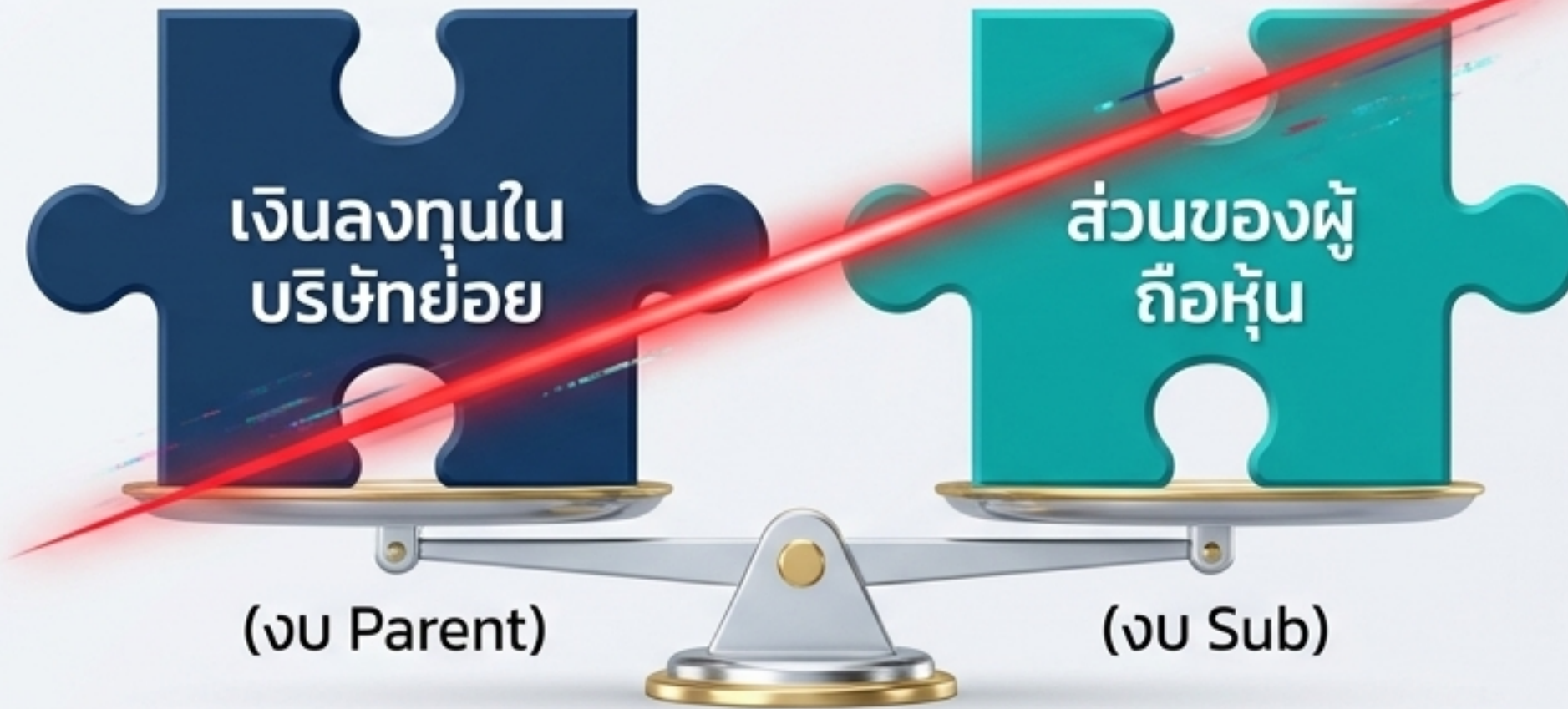
บันทึกค่าใช้จ่ายรวมธุรกิจ

เดบิต (Dr.):
ค่าใช้จ่ายในการรวมธุรกิจ 60,000

เครดิต (Cr.):
เงินสด 60,000

กฎเหล็ก: ขจัดรายการซ้ำซ้อน

หลักเกณฑ์การจัดทำงบการเงินรวมจะต้อง “ตัดรายการระหว่างบริษัท”
ห้ามนำทุนของบริษัทใหญ่และย่อยมานับรวมกันโดยตรง (Double-Counting)
ต้องตัดบัญชีเงินลงทุนทิ้งไปพร้อมกับส่วนของผู้ถือหุ้นของบริษัทย่อย

Step 2: รายการปรับปรุงและตัดบัญชี

ตัดบัญชีเงินลงทุน

Dr. กุณหุ้ณสามัญ	720,000	Cr. เงินลงทุนในบริษัทย่อย	1,500,000
ส่วนเกินมูลค่าหุ้น	180,000		
กำไรสะสม	162,000		
ค่าความนิยม	240,000		

70%

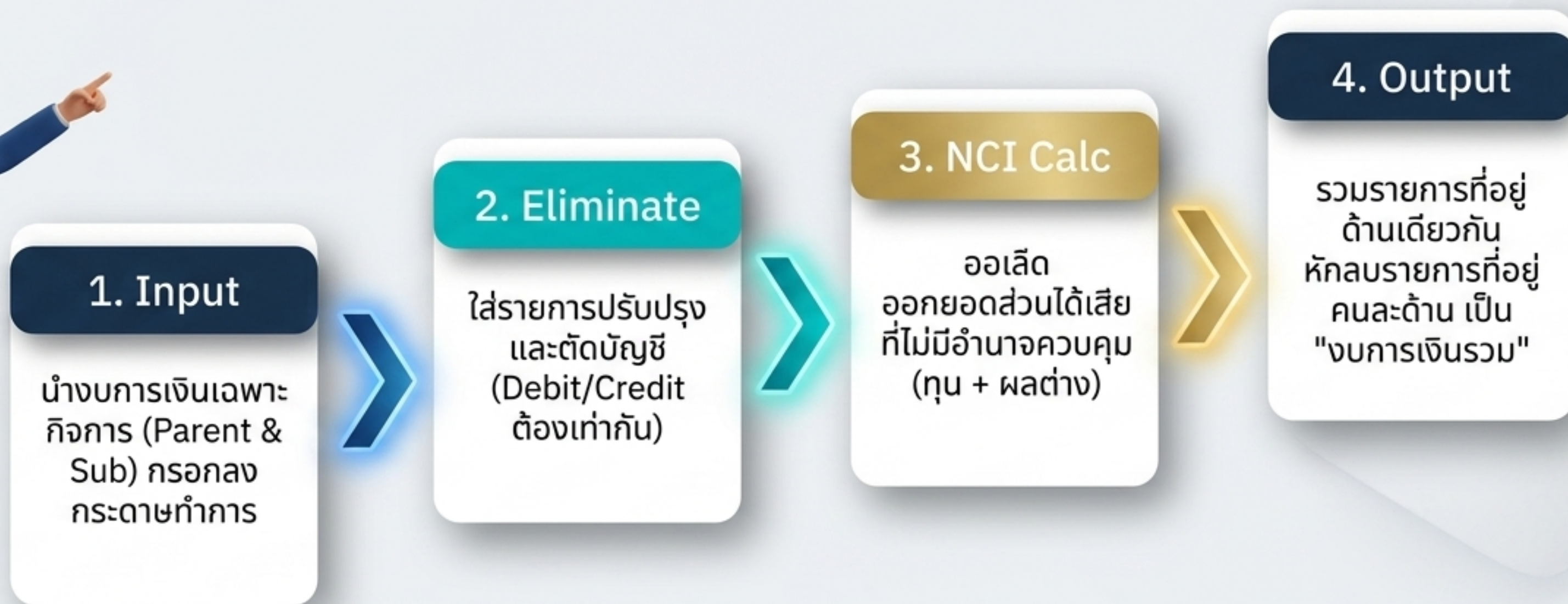
รับรู้ผลต่างส่วน NCI

Dr. สินทรัพย์ ปรับปรุง (สินค้า, ที่ดิน, อาคาร)	Cr. ส่วนได้เสียที่ ไม่มีอำนาจ ควบคุม (ปรับปรุง) 22,000
---	--

30%

กระบวนการกระดาษทำการ

4 ขั้นตอนสู่ความสำเร็จใน Excel

เจาะลึกกระดาษทำการ

	A	B	C	D	E	F
1	รายการ	บริษัทใหญ่	บริษัทย่อย	ตัดบัญชี (Dr/Cr)	NCI	งบการเงินรวม
1	เงินลงทุนในบริษัทย่อย	1,500,000		Cr 1,500,000		0
2	ค่าความนิยม	-	-	-	-	240,000
3	ทุนหุ้นสามัญ	300,000	400,000	-	-	200,000
5	ส่วนเกินมูลค่าหุ้น	-	10,000	-	-	80,000
6	กำไรสะสม	1,250,000	70,000	-	-	535,000
7	สินทรัพย์	1,000,000	1,500,000	1,000,000	0	2,000,000
8	หนี้สิน	750,000	250,000	-	-	1,000,000

สังเกตว่า "เงินลงทุน" จะถูกตัดยอดจนเหลือ 0
และเกิดรายการใหม่คือ "ค่าความนิยม" ในงบการเงินรวม

ผลลัพธ์สุดท้าย: รวม vs. เฉพาะกิจการ

งบแสดงฐานะการเงินรวม (Consolidated)

รวมสินทรัพย์:
5,980,000

เงินลงทุนในบริษัทย่อย:
0 (ถูกตัดบัญชี)

ค่าความนิยม: **240,000**
(ปรากฏเฉพาะในงบรวม)

NCI:
140,000

งบเฉพาะกิจการ (Separate)

รวมสินทรัพย์:
5,440,000

เงินลงทุนในบริษัทย่อย:
1,500,000

ค่าความนิยม:
0

NCI:
0

บทสรุปผู้บริหาร

3 เสาหลักของการจัดทำงบการเงินรวม ณ วันซื้อหุ้น

Identify & Calculate

ระบุผู้ควบคุม (>50%)
และคำนวณค่าความนิยม/
ผลต่างการตีราคาให้แม่นยำ

Eliminate & Adjust

ขจัดรายการเงินลงทุนและ
ส่วนของผู้ถือหุ้นบริษัทย่อย
ป้องกันกำบังบัญชีซ้ำซ้อน

Protect NCI

จัดสรรและปกป้องสัดส่วน
ของผู้ที่ไม่มีอำนาจควบคุม
(NCI) ในงบการเงินรวมเมื่อ

